

Työelämäpedagogiikka -webinaari 15.5.2020
Karoliina Väisänen ja Siru Lehto, JAMK

[jamk.fi](https://www.jamk.fi)

Pilotin tavoite

- **Opiskelija:** työelämätaitojen kehittymisen tarkastelu ja näkyväksi tekeminen.
- **Korkeakoulu:** Opetussuunnitelmat kehittyvät aidosti opiskelijoiden osaamistarpeiden mukaisiksi. Saada relevanttia kokemustietoa työelämästä ja opetussuunnitelman työelämälähtöisyydestä.
- **Työelämä:** Työelämä saa työntekijöitä, jotka osaavat kuvata tietonsa, taitonsa, pätevyytensä ja odotuksensa.

Tulevaisuuden työelämäosaamistarpeet

- ennakointiaineisto
- strategiset linjaukset
- kysely alan työelämälle
- haastattelu alan työelämälle

Opiskelijan työelämäosaaminen

- kysely tutkinto-ohjelmien työelämälähtöisyyden nykytilasta ja opiskelijoiden odotuksista
- selvitys tutkinto-ohjelmien opiskelijaprofiileista
- narratiivinen tutkimus aineistona opiskelijoiden tuottamat kirjoitelmat

Työelämälähtöinen oppimisen ekosysteemi - työelämäpedagogiikka

- opetussuunnitelman joustavuus ja modulaarisuus
- yksilölliset opintopolut
- valmentava opiskelu- ja uraohjaus
- yhteistoiminnallinen oppiminen
- työn opinnollistaminen ja hyväksilukeminen
- opinnäytetyö työelämän toimeksiantona

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmauudistus

- korkeakoulun asettamat opetussuunnitelmatyön keskeiset tavoitteet
- osaamisperustainen opetussuunnitelma
- jatkuvan oppimisen pedagogiikka
- opetussuunnitelmien arviointi- ja seuranta-prosessi
- EduFutura-yhteistyö ja Future Factory-toiminta
- henkilöstön jatkuvan osaamisen kehittäminen

Työelämän toimijuus opetussuunnitelmatyön näkökulmasta

- alan etujärjestöt
- työelämän neuvottelukunta
- korkeakoulun ja yritysten väliset kumppanuudet
- alan alumnit

Toimijuus

Opiskelija
Korkeakoulu
Työelämä

Jatkuva oppiminen

Opetussuunnitelman yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Työelämän ja alan kehittyminen

Pilotin tutkimuksellinen osuus

- **Kyselytutkimus AMK-opiskelijoille** maaliskuussa 2019 ja YAMK-opiskelijoille elokuussa 2019
- Syksyllä 2019 toteutettiin **narratiivinen kirjoitelmatutkimus**
 - Kerronnan kautta tärkeä työelämätaito, itsereflektio kehittyy
 - Myös osaamisidentiteetti rakentuu kerronnan avulla
 - Tavoitteena tehdä näkyväksi, millaisen polun ja vaiheiden kautta opiskelijat kokivat tulleensa tämän hetken työelämäosaajiksi
- Syksyllä 2020 uusi kierros: **toisen kirjoitelma-aineiston kerääminen**
- Opetussuunnitelman työelämälähtöisyyden **arvioiminen ja näkyväksi tekeminen** kerätyn tutkimustiedon valossa.

AMK- ja YAMK-opiskelijoiden näkemys tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista, työn ja opiskelun yhteensovittamisesta sekä yhteisöllisestä oppimisesta

Kyselytutkimus 2019

- Vastaajat monimuoto-opiskelijoita tasaisesti eri vuosikursseilta
- Vastaajista 89 % (AMK) ja 78 % (YAMK) käy töissä opintojen ohella
- Vastaajia pyydettiin arvioimaan opetussuunnitelmien osaamisten merkitystä työelämän näkökulmasta
- Osaamiset jaoteltiin yleisiin työelämävalmiuksiin ja alan substanssiosaamisiin

Monimuoto-opiskelijoiden näkemys tulevaisuuden työelämäosaamisten merkityksestä matkailu- ja ravitsemisalalla mm.

Kestävä kehitys ja vastuullisuusosaaminen

Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen

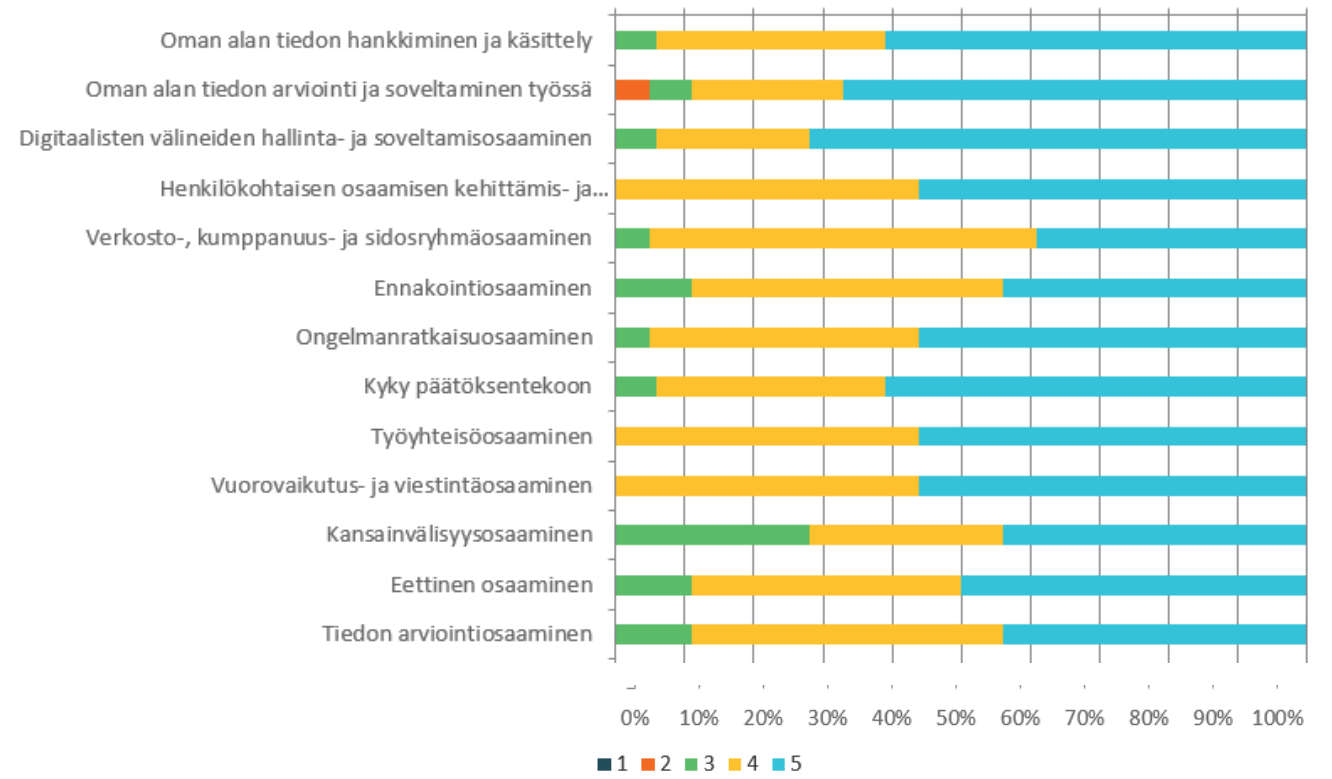
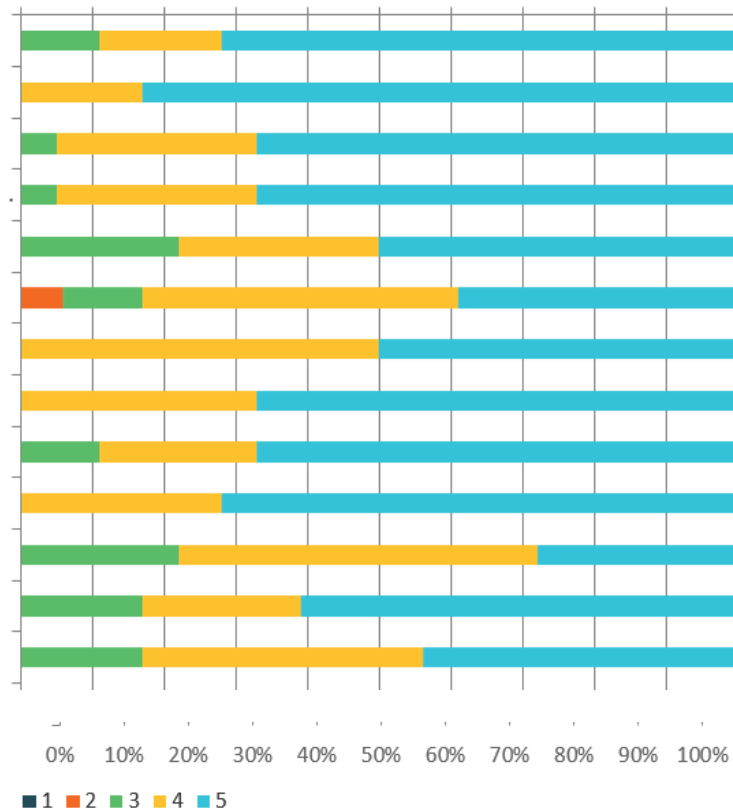
Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen

Työelämäosaamisten merkitys tulevaisuuden työelämässä

AMK

1= Ei lainkaan tärkeää, 5 = Erittäin tärkeää

YAMK

Tutkittavat ja analyysin kuvaus

Narratiivinen kirjoitelmatutkimus 2019

- **23 vastaajaa**
 - 11 YAMK -opiskelijaa
 - 12 AMK -opiskelijaa
 - 7 miestä
 - 16 naista
 - Keskimäärin 41,9 -vuotiaita (27–58)
 - Aineisto rikas ja monipuolinen, kerronta avointa, refleктоivaa ja rehellistä.
- **Narratiivinen analyysi**
 - Sisältö: mistä tutkittavat kertoivat, millaisia yhteisiä ja erottavia teemoja aineistosta nousi
 - Kertomusten alut, käännekohtat ja loput – millaisia juonikulkuja kertomuksista löytyi
 - Kolme erilaista kertomusta, jotka sävyiltään ja erityisesti käännekohtiltaan erilaisia.

Alustavia kirjoitelma-aineiston tuloksia

- Yhteisiä, kertomuksissa esiintyviä teemoja
 - työn arvostus ja työn tekemisen malli kotoa
 - varhaiset ja myönteiset ensikokemukset työstä (useilla 14–16-vuotiaana)
 - tulevaisuuteen suuntautuminen
 - avoin ja joustava elämänasenne – heittäytymiskyky ja rohkeus
- Kertomuksissa yhteistä myös **käännekohtista** kertominen ja tahto uusiin haasteisiin
- Aineistosta tunnistettiin kolme erilaista polkua työelämäosaajaksi:
 - **sisäisen yrittäjyyden polku**
 - **sattumien suuntaama/siivittäjä polku**
 - **työyhteisön tukema polku.**

Kolme erilaista polkua

1. Sisäisen yrittäjyyden polku

- Kiinnostus, uteliaisuus, heittäytyminen, erilaisiin tilaisuuksiin tarttuminen, rohkeus
- Kertoivat kaivanneensa aina haasteita, kuvasivat haluaan kehittyä ja kehittää itseä jatkuvasti
- Hengästyttäviä urapolkuja ja kehityskaaria
- ”Uuden oppiminen on hauskaa ja innostavaa”

2. Sattumien suuntaama polku

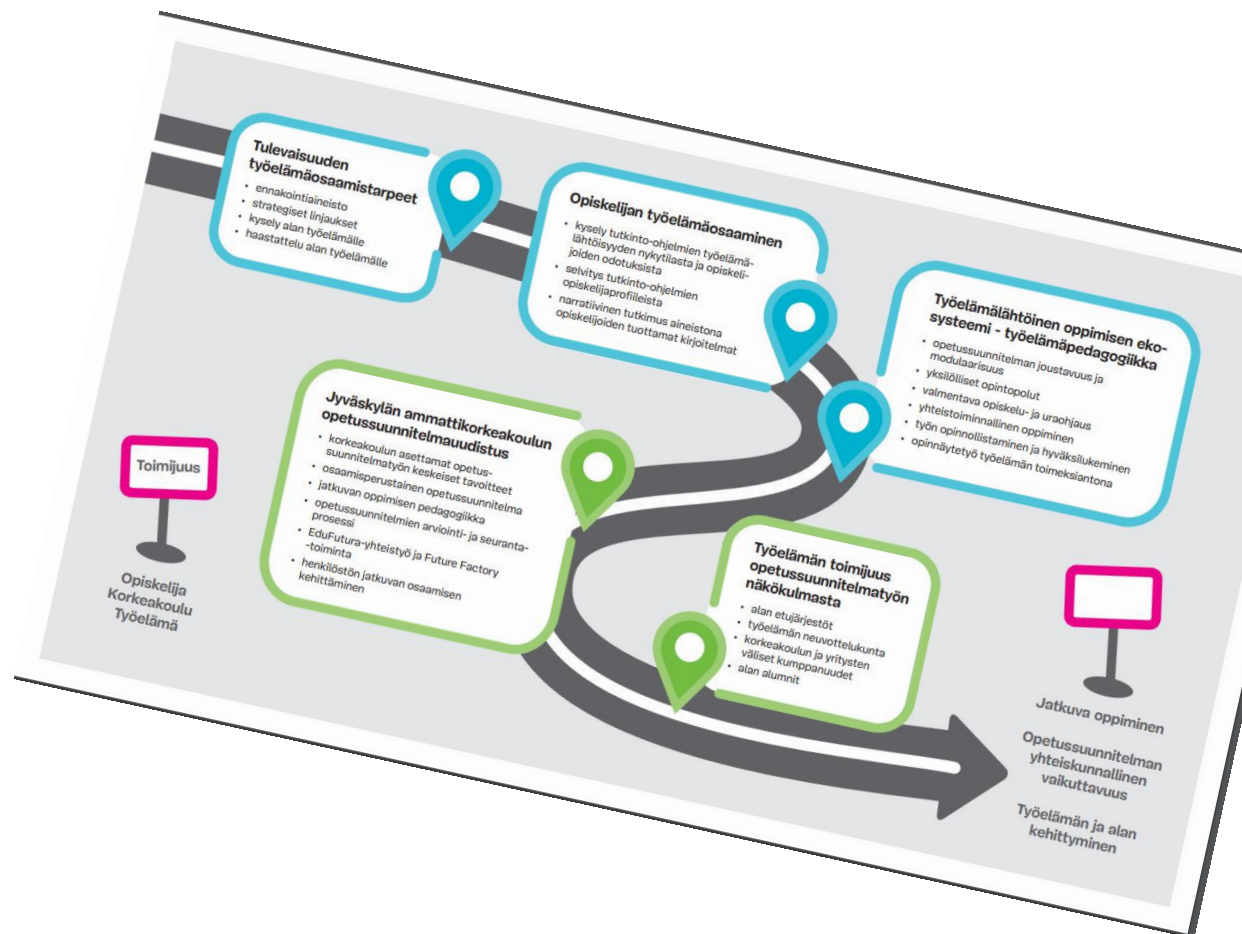
- Ulkoiset tekijät, sattumat tai elämäkulkuun liittyvät muutokset ja tapahtumat ohjanneet ja vaikuttaneet urapolkuun
- Nostivat kerronnassaan tietynlaisen suunnittelemattomuuden ja ”ajautumisen” esiin
- Työuria kuvattiin pätkissä ja monenlaisista tehtävistä koostuviksi, mutta kaikkea tehtyä arvostettiin ja koettiin, että niistä oli opittu
- ”Vanhemmat pakottivat kouluun”; ”Tytöt tykkäävät miehistä, jotka osaavat laittaa ruokaa”

3. Työyhteisön tukema polku

- toisten ihmisten merkitystä omaan työuraan ja elämäkulkuun korostettiin kerronnassa
 - ”hyvässä ja pahassa”
- Useita mainintoja viisaasta esimiehestä, joka luotti, antoi vastuuta ja mahdollisti tilanteita
- ”Minusta muotoutui hyvin pian työyhteisön luottohenkilö: ”Minua arvostettiin kollegana hyvin paljon” -> Myönteinen kehä: tämä vaikutti siihen, että työn halusi tehdäkin hyvin ja tunnollisesti.
- ”Me”-puhetta enemmän kuin muissa kertomustyypeissä.

Johtopäätöksiä pilotin pohjalta

- Opiskelijoilla jo opintojen alkuvaiheessa valtavasti asenne- ja osaamispääomaa
- Opiskelijoiden näkemykset osoittavat opetussuunnitelmatyön työelämälähtöisyyden oikeasuuntaisuuden
- Tutkittavat näyttäytyivät kerronnassaan asenteiltaan ja arvoiltaan joustavilta, uudistumiskykyisiltä, rohkeilta, avoimilta ja ”kaikkean valmiilta”, joilla oli myös vahvat reflektiotaidot, itsearviointikyvyt ja erinomainen itsetuntemus.
- Heidän kerronnassaan ja kokemuksiin kuvattaessaan myös resilienssi, psyykinen palautumiskyky oli hyvällä tasolla – asioista selvittiin, niitä osattiin merkityksellistää ja vaikeidenkin ja moninaisten työkokemusten arvo tunnustettiin: jokaisesta oli opittu jotain.
- **Opetussuunnitelmien kehittäminen vaatii jatkuvaa päivittämistä ja joustavuutta työelämän muutoksissa**

Kiitos mielenkiinnosta

Lisätietoja:
Anne Törn-Laapio
Karoliina Väisänen
Siru Lehto
(etunimi.sukunimi@jamk.fi)

jamk.fi